



praktijkcentrum
voor onderzoek en
dienstverlening
in de kerken

PLANNEN VOOR 2016

Ondersteunen en inspireren
van kerken onderweg

Wat speelt er?

Door gesprekken, begeleiding en onderzoeken zijn wij veel bezig met wat er leeft in gemeenten. We signaleren vragen waar gelovigen en kerken mee te maken hebben en willen daar het komende jaar op in spelen.

- **Gebruik en plek van de Bijbel**

De samenleving en de kerk zijn veranderd. Het leven gaat in een razend tempo. Daarmee komen we voor de uitdaging te staan om nieuwe wegen te vinden voor de omgang met God en zijn Woord, zowel persoonlijk als gemeentebreed.

- **Spiritualiteit**

We zien een behoefte aan diepgang, aan geestelijke ervaringen en aan antwoorden op existentiële vragen als 'wie ben ik' en 'waarvoor leef ik'.

- **Verbinding aan de kerk**

We willen onderzoeken welke mogelijkheden er in deze tijd zijn voor verschillende vormen van betrokkenheid bij de kerk, hoe we het goede van onze traditie kunnen vasthouden en op welke manier we de verbinding tussen gemeenteleden kunnen stimuleren.

- **Ethische kwesties**

Er komen nieuwe vragen op als je christen wilt zijn. Het gaat om vraagstukken rond euthanasie, medische ontwikkelingen, huwelijk en seksualiteit, vrouw in het ambt en homoseksualiteit.

- **Toerusting**

Gemeenten vragen om concrete en praktische toerusting om zich te kunnen ontwikkelen en groeien.

- **Jeugd**
Kinderen, tieners en jongeren zijn een belangrijke doelgroep die kerken steeds weer voor nieuwe uitdagingen zet. Hoe bereik je hen? Wat wil je met hen bereiken? Hoe begeleid je hen en houd je hen vast?
- **Thuisgevoel**
Breed leeft de behoefte om zich thuis te kunnen voelen in de kerk. Men vraagt om versterking van de gemeenschap zodat de kerk een veilige plek is die rust biedt in het bestaan.
- **Missionaire taak**
Naar buiten gericht zijn is een verlangen van veel gelovigen en gemeenten, maar het is ook een taak die vaak spanning en onzekerheid met zich meebrengt.
- **Visie op de gemeente**
Veel kerken maken een transitie door en dat vraagt om een vernieuwde visie op wat de gemeente is, waar haar taken liggen en welke rol de ambten innemen.

Waar richten wij ons op?

1) **Samen leven met God**

Hier wordt aandacht aan besteed in de programmalijn Verbinding met de bron. We zoeken naar wegen, middelen en activiteiten die gelovigen en kerken helpen om verbonden te zijn en blijven met de bron, Jezus Christus en zijn Woord. Concrete plannen zijn:

- **Catechetenonderzoek – hoe nu verder?**
Op basis van onderzoek naar de behoeften van catecheten dat is uitgevoerd door het Praktijkcentrum gaan we nieuwe toerusting voor catecheten ontwikkelen.
- **Open: ontdekkend bijbellezen voor jongeren**
In het voorjaar van 2016 komt er nieuw materiaal uit voor jongerenkringen. Twee verrassende deeltjes waarmee ze op een kringavond zich kunnen verdiepen in Bijbelse personen of Bijbelboeken. We willen daarmee een stimulans geven aan de aandacht voor een leeftijdsgroep die vaak tussen wal en schip belandt.
- **Jongeren en de kerkdienst**
We gaan een dialoog op gang brengen over jongeren en de kerkdienst om zo te komen tot visievorming en betere aansluiting.
- **Visie op de lerende gemeente**
Het Praktijkcentrum gaat een visie ontwikkelen op het leren in de gemeente van 0 tot 100 jaar.
- **Geloof en wetenschap**
Samen met ForumC werken we aan een aanbod van toerusting voor kerken om het gesprek over geloof en wetenschap aan te gaan.
- **Symposium Pastoraat**
We organiseren een symposium rond pastoraat n.a.v. het verschijnen van het Handboek voor pastors.

- **Cursus narratief Bijbellezen**

We ontwikkelen een cursus narratief Bijbellezen waarin de verbinding wordt gelegd tussen de Bijbel en het eigen levensverhaal.

- **Project liturgie**

We gaan een project opzetten om gemeenten te begeleiden in het nadenken over en uitvoering geven aan de liturgie. Zodat samen vieren geen bron van onenigheid is, maar een uiting van onderlinge verbondenheid en verbondenheid met God.

- **Onderzoek kinderwerk**

We gaan een onderzoek opzetten over de plek en invulling van het kinderwerk in kerken.

- **Onderzoek pastoraat aan doven en slechthorenden**

Dit onderzoek loopt al en zal in 2016 worden afgerond.

- **Onderzoek naar vieren**

Er wordt een onderzoek opgezet over het vieren in de gemeente. Dit onderzoek zal meerdere jaren lopen.

2) Samen leven met elkaar

Twee programmaliijnen (Transitie en vormen van kerk zijn en Leidinggeven aan transitie) zijn, omdat ze veel overlap hadden, samengevoegd tot Gemeenten, leidinggeven en transities. Er verandert veel in de samenleving en in de kerk. Daarmee staan gelovigen voor de uitdaging elkaar vast te houden en heeft de leiding van een gemeente de taak om dit zo goed mogelijk te begeleiden. Het Praktijkcentrum helpt daarbij door visieontwikkeling en begeleidingstrajecten. Die trajecten vormen het zwaartepunt van het werk in deze programmaliijn. Daarnaast zijn er de volgende plannen:

- **Conferentie Rondom het kind**

Het Praktijkcentrum participeert in de werkgroep die de conferentie rond kinderwerk in de kerk organiseert.

- **Minor jongerenwerk**
Het Praktijkcentrum levert een aandeel in de door Viaa Gereformeerde Hogeschool aangeboden minor jongerenwerk, waarin studenten worden opgeleid tot jongerenwerk-adviseurs.
- **OnderWeg**
We verzorgen, in samenwerking met het NGJ, de jeugdwerkpagina van het blad OnderWeg.
- **Serie 'Jong en geloven'**
In samenwerking met andere organisaties bieden wij voor AKZ+ de serie Jong en geloven aan.
- **M/V in de kerk**
Wij zijn gesprekspartner voor het deputaatschap M/V in de kerk (van de GKv) en helpen hun door de dialoog te faciliteren.
- **Pepdagen kerkenraad**
We organiseren in september twee pepdagen rond het thema 'Het stokje overdragen'. Hierbij wordt aandacht gegeven aan de inbreng van verschillende generaties en leiderschapstijlen binnen de kerkenraad.
- **Toerusting ambtsdragers**
We ontwikkelen materiaal om leidinggevend in gemeenten te ondersteunen bij de vormgeving van christelijk leiderschap en de begeleiding en sturing van gemeenten in situaties van transitie en veranderende verantwoordelijkheidsverhoudingen tussen ambtsdragers en gemeenteleden. Onderzocht wordt of er een ouderlingencursus opgezet kan worden naar analogie van de diakencursus die aan nieuwe diakenen wordt aangeboden.
- **Analysemodel voor gemeenten**
Om visie te kunnen ontwikkelen en beleid te kunnen maken, is het eerst nodig een helder beeld te hebben van de eigen gemeente. Daarvoor wordt er een instrument ontwikkeld dat met relatief weinig inspanning veel inzicht geeft in de praktijk van de gemeente.

- **Krimpende kerken**
Het Praktijkcentrum wil de kerken in de breedte attenderen op de vragen van krimpende kerken. Ook willen zij kerken uitnodigen om ervaringen uit te wisselen over de omgang met krimp. In maart 2016 zal een conferentie worden gehouden over Kansen bij krimp. En er wordt een onderzoek opgestart naar de feiten, impact en vraagstukken rond krimpende kerken.
- **Waarderende gemeenteopbouw**
Medewerkers van het Praktijkcentrum maken deel uit van het bestuur van de Werkgroep Waarderende Gemeenteopbouw. In 2016 zal er gewerkt worden aan het eigen maken van de methodiek binnen de werkwijze van het Praktijkcentrum, zodat deze kan worden ingezet in concrete begeleidingsprocessen.
- **Onderzoek kringen in de kerk**
Er zal onderzoek gedaan worden naar de invloed van de postmoderne netwerksamenleving op het kringenwerk in de kerk.
- **Onderzoek stille kerkverlating**
Het Praktijkcentrum zal ook een onderzoek opstarten naar afnemende betrokkenheid en loyaliteit aan de gemeente. We stellen daarin de vraag: Wat is er voor nodig om de verbondenheid met de kerkelijke traditie vruchtbaar te maken voor duurzame vormen van kerk-zijn vandaag?

3) **Verbinding zoeken met de ander**

Hierop ligt de focus in de programmatische Uitbreidende gemeenschappen. In kerken leeft een verlangen om meer gericht te zijn op de wereld buiten de kerk. Het Praktijkcentrum fungeert als een loketfunctie voor christelijke geloofsgemeenschappen. Gemeenten kunnen bij het Praktijkcentrum terecht voor al hun vragen over het missionair en diaconaal functioneren. Het Praktijkcentrum stimuleert geloofsgemeenschappen in hun missionaire en diaconale

bezinning. Daarnaast ondersteunen en begeleiden wij (startende) missionaire initiatieven, stimuleren wij missionaire bewustwording en ondersteunen bij het uitvoeren van activiteiten.

Concrete projecten waar we in 2016 mee bezig gaan:

- **Zoekerswebsite**

Het Praktijkcentrum heeft meegewerkt aan het samenvoegen van verschillende zoekerswebsites tot één site: www.vragenovergeloven.nl en werkt mee aan de content van de site. De website helpt plaatselijke kerken in het contact met zoekenden. Eraan gekoppeld is een facebookgroep opgericht (Missionair Platform) waar tips, inspiratie, artikelen en werkvormen gedeeld kunnen worden.

- **LEF Learning community**

We werken mee aan dit tweejarige leertraject waarin jeugdwerkers leren hoe ze kunnen bouwen aan een cultuur van discipelschap en missionair zijn in het jeugdwerk.

- **De barmhartige kerk**

We bieden een programma aan waarin diakenen actief worden begeleid in het zetten van stappen op weg naar diaconaat met perspectief.

- **Kerk-zijn in je wijk**

Het Praktijkcentrum geeft een cursus waarin de gemeente praktische handvatten krijgt om kerk te zijn in de eigen wijk.

- **Vernieuwd kerk-zijn met oog voor de wereld**

In dit programma helpen we gemeenten om een nieuwe visie te ontwikkelen op hun eigen kerk-zijn. Een visie die hen inspireert om oog te hebben voor de wereld.

- **Onderzoek Kerkelijk diaconaat in de stedelijke samenleving**

Dit onderzoek richt zich op hoe diaconaat functioneert in de stedelijke samenleving en wat dit bijdraagt aan de bezinning hierover.

- **Onderzoek Mobilisatie tot missie door mobilisatie van gemeenschap**
In dit onderzoek worden de effecten van kerkplanting op de plantende kerk in beeld gebracht.
- **Onderzoek Gemeentestichting**
Er wordt onderzoek gedaan naar de effectiviteit en de identiteit van gemeentestichtingsprojecten.
- **Onderzoek Diaconale gemeente**
In samenwerking met de Theologische Universiteit in Kampen start het Praktijkcentrum een onderzoek naar de diaconale gemeente.
- **Onderzoek Kerk en participatie**
We gaan onderzoeken hoe de kern van kerk-zijn (de dienst aan God onze Heer) verbinding kan krijgen met wat de overheid vraagt aan ‘participatie’. Om te ontdekken hoe we de kernwaarden van de christelijke kerk concreet maken voor duurzame inzet van gemeenteleden.

4) Feiten op tafel

In de programmalijs Data en Trends worden gegevens verzameld en geanalyseerd. Onderzoek in plaatselijke kerken en onderzoek van landelijke trends vormen een belangrijke basis voor het werk van het Praktijkcentrum.

In 2016 zal de uitvoering van het programma worden gecontinueerd. Tevens zal verder gewerkt worden aan afstemming tussen de data-verzameling gedaan door het Praktijkcentrum en die door andere instellingen binnen de GKV en aanverwante kerken, ten einde de druk op scribae, om steeds weer gegevens te leveren voor allerlei aanvragers, tegen te gaan.

Waarvoor werken wij nog meer?

Samenwerking

Wij vinden het belangrijk om niet op een eilandje te werken, maar steeds contact te zoeken met verwante instellingen om elkaar wederzijds te inspireren en gebruik te maken van elkaars mogelijkheden.

Ook de samenwerking met onze partnerorganisaties, de Theologische Universiteit in Kampen en Viaa Gereformeerde Hogeschool, willen we verder uitbouwen en benutten.

Bekendheid

We willen stappen zetten in het bekend maken van de mogelijkheden en het aanbod van het Praktijkcentrum. Uitkomsten van onze onderzoeken en ervaringen opgedaan in het werkveld presenteren wij op symposia en congressen. We schrijven erover in bladen, brochures, toerustingsmateriaal en op onze website.

Daarnaast willen we zichtbaar zijn door regelmatig aanwezig te zijn op (regionale) kerkelijke bijeenkomsten, onze kennis en inzichten daar te delen en te ontdekken waar behoefte aan is.

We richten ons op de speerpunten uit dit jaarplan, maar houden daarnaast genoeg ruimte voor incidentele taken en nieuwe onderwerpen.

In 2016 wordt voortgaand aandacht besteed aan de toerusting van collega's op het terrein van marketing en acquisitie.

Werkbegroting 2016

	Fte	Begroting	%
Baten			
Quota		300.000	66
Dienstverlening en onderzoek		90.000	20
Derde geldstroom/giften		49.000	11
Project Follow Up / catechese		15.000	3
Totaal baten		454.000	100%
Lasten			
Personeelskosten	5,38	346.100	77
Inzet derden		23.600	5
Overige personeelskosten		23.900	5
Huisvesting		15.500	3
Overige lasten		44.700	10
Totaal lasten		453.800	100%
Baten/lasten		200	

Het Praktijkcentrum is gehuisvest in hogeschool Viaa.

Bezoekadres:
Grasdorpstraat 2
ZWOLLE

Postadres:
Postbus 10030
8000 GA ZWOLLE



038 – 42 555 18



info@praktijkcentrum.org



PXcentrum



PXcentrum



www.praktijkcentrum.org